

Roudan mittaaminen

Roudan syvyyttä mitataan noin 40 roudan havaintoasemalta eri puolilta Suomea sekä pohjaveden havaintoasemien yhteydessä olevista routahavaintoputkista. Havaintopaikat, noin 150 putkea, muodostavat roudan seurantaverkon. Havainnot tallennetaan Suomen ympäristökeskuksen ja alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ylläpitämään pohjavesirekisteriin (POVET).

© Johanna Kanninen

Routaputki koostuu kahdesta saksäkkäisestä putkesta. Ulompi ns. ulkoputki on pysyvästi sijoitettu maahan tehtyyn reikään. Ulkoputkessa on asteikko lumenpaksuuden määrittämiseksi maanpinnasta ylöspäin ja nesteputkessa roudan mittaamista varten maanpinnasta alaspäin.

Routa-asetilla mitataan luonnontilaisen roudan syvyyttä, roudan sulamista pinnasta sekä lumen syvyyttä aukealla, metsässä ja suolla. Asemat edustavat erilaisia ilmasto-oloja erilaisilla maalaji-, metsä- ja suoalueilla. Roudan syvyyttä mitataan metyleenisiniputkilla. Mittaukset tehdään kunkin kuu-kauden 6., 16. ja 26. päivänä talvi-kauden aikana. Roudan sulaessa keväällä tihennetään havaintoväliä.

Routa-asetilla on kaksi rinnakkaista routaputkea aukealla ja metsässä ja lisäksi on putki suolla, jos kostea paikka on lähimaastossa. Routaa on havainnointia eri menetelmillä, mutta 1970-luvun alusta lähtien routa-asetilla siirryttiin käyttämään pääsääntöisesti metyleenisiniputkia. Menetelmä perustuu siihen, että tislattuun veteen liuotettu metyleenisini kuivatislau- tuu maahan asennetussa routaput- kessa värittömäksi veden jäätyes- sä. Nykyisin metyleenisiniputkiin laitetaan yleisesti myös ruostumat- tomasta teräksestä olevaa mutteri. Mutteri edesauttaa havainnointia roudan sulamisvaiheessa, jolloin rajat eivät aina näy selvinä. Putki käännetään ylösalaisin ja mutteri osoittaa roudan syvyyden.

Routaputki koostuu kahdesta si-